

KULTUR

KRITIKK OG DEBATT

Islamisk begjær

PARIS (Dagbladet): Islam er langt mer enn sør, fundamentalisme og fatwaer. Islam kan like gjerne være lust og begjær, og til slutt seksuell nytelse for begge kjønn.

I Frankrike er det kommet en hel encyklopædi om emnet, skrevet av antropologen Maikel Chebel.

■ ■ ■ En av profeten Muhammed var seksuelt lyk hellig. Han hadde tretten koner, og skal ha vært så godt utstrutet at han klarte å tilfredsstille samtlige på én natt.

Den usensurerte versjonen av "Tusen og én natt", «Alf layla wa layla», er noe av det mest erotiske som er skrevet. Den er så presist redigert, hevder Chebel, at den er rent oppslagsverdig. Men det er ikke bare en man med også forlengtestermer, kjerlighetsknep, oppskrifter på kjønnsmulti, perversitet og alle former for sengeskultur. Psykiatren kommer til kort i forhold. Her er det snakk om alle former for seksuelle avvik og bisarr utslag. Samtidig er den poetisk og full av drømmer. Et stort flertall av Chebels definisjoner er hentet fra denne boken.

■ ■ ■ En annen har funnet på selv. Homosensualitet, iutøvt. Den beskriver hvordan menn kroppslig omgås menn og kvinner. Det forklarer Chebel gjennom atskillessen av kjønnene på offentlige steder det milde klimaet og de nære sosiale skikkene. Homosensualiteten er mer arkaisk enn islam, og fordommene av Koranen.

■ ■ ■ Orgasmen, inti'adh, er som en liten ded. Den har mange faser, med like mange definisjoner underveis. Kjerlighetsteologi, *fouqa al-hubb*, som visste alt om erotiken, og også om religionen, legger vekt på det spesiomosiske aspektet. De sammenlikner det med en befrielse. Kvinnens nydelige kropp var et viktigst element for samme innstør, der hun ble oppfordret til kjerlig hvinning, hamss, og til stimulering kjerget og etsst til at hun selv måtte ha oppmodning sin inti'adh.

■ ■ ■ I motsetning til kristendommen og jeddommen, som også har sine skrifter om emnet, er dette trolig det første om islam. Islam dyrker lyssten, hevder Chebel. Diverse steder i verden har det vært dyrket. Fra det niende århundre viste man seg også og khat ble brukt som et estetisk doksopspipende middel. Det samme var hariset med masse rødt pepermør. Men komplisert var oppskriften på *moudaiyat al-qab*, som fikk vagten til å skrumpe inn og giøre akten mer pyrende.

■ ■ ■ Haremene har spilt en vesentlig rolle opp gjennom tiden. For haremene besto av 2000-3000 personer, etter at den store islamiske muslimska har mer enn 4 koner, fordi han skal være i stand til å gi dem samme oppmerksomhet. I bunnen og grunn er Koranen mot flerkon, hevder Chebel, fordi det nedvendigvis fører til forskjellsbehandling.

■ ■ ■ Selv Chebel nødt til å leve i dekning, av frykt for represalier. Den kan han med turen over følgende eksempel fra Egypt: Retten til polygamie framstilles som et rett til å kreve et ekteskap opplast fordi han fant brudgommens verk i strid med islam. Bruden bruker eller brudgom ønsket å bli skilt, men deres kjerlighet ble stoppet av islam. De får trasté seg med at islam ikke er teknestepot, nikah, synonymt med kjerlighet, mens ordet kjerlighet, *hubb*, har minst 70 synonymer. Den er også smertefullt å tenke om sorg, og betyr mest uenlig deling. Det gjelder å ta i bruk all sin finna, forsvarende egenskap. Eller offre sin største kjerlighet til Allah.

Lektor Hansens Bjørneboe-filet

Lektor Kjell Willy Hansen er ikke den første som har lovprist Jens Bjørneboe for hans sosiale opprør og samtidig dolket ham i brystet for hans åndelige legnings skyld.

Han er ikke den eneste som forsøker å rense forfatteren med sin kjøkkenkniv for å servere ham som en benfri, dvs. ryggles og åndslis, antroposof.

Denne striden oppstod allerede etter Bjørneboes bortsettelse, da en av Gateavisas medarbeidere tordnet mot Kristensamfunnets gateluftes ritualer. (Kristensamfunnet oppsto i sin tid som et parti av antroposofen og bygger derfor på den samme filosofien).

Filosofene har rett til å hevde at antroposofen gjør Bjørneboe «obskur og mystisk» så lenge åndsvitenskapen ligger utenfor deres fatteverne, et faktum som lektor Hansen ikke synes kommer i sin kronikk. Når han nå legger til at dette åndslivet (som han kan fåte) gjør Bjørneboe «ufarlig», har han imidlertid mistet et viktig element for dikterens oppsynsverk.

Det ble en gang sagt at en antroposof er i besittelsen av en maktig brodørs som han ikke bruker. Det enestendede ved Jens Bjørneboes liv og virke var at han brukte denne brodden fullt ut. Han var ikke gitt til i den norske staten, han var og vred den rundt, og ut rant blodet fra den ene helle-kua etter den andre: Grunnen, Flagget, Kirken, Demokratiet, Rettvesenet osv. For JENS BJØRNBOE – var han anarkist eller antroposof? Eller begge deler?

DEBATT

Dagbladets debat omkring Jens Bjørneboes forfatterskap fortsetter. Redaktør i Gateavisas, Tarjei Straume, svarer på innlegget til Kjell Willy Hansen 1.7., Haagen Ringnes på Tor Bjerkemanns innlegg 13.7.

hadde funnet det nye tids ånd-hovseskaps i antroposofen. Det oppdaget at de gamle verhver og idealer hadde utlevd sin tid og var modne for bortslak.

Derfor var han farlig. Jens Bjørneboe var uhyre farlig med sin dodelig giippenn, ikke bare for dem som sitter i makttapparaten

JENS BJØRNBOE – var han anarkist eller antroposof? Eller begge deler?

lenestoler, men for de oversانselige kretene, de usynlige demonene, som manipulerer de menneskelige tyramrene som mārens kulisser. Han var en alvorlig trussel mot maktapparet nettopp fordi han var åndsbrevist, nettopp fordi han gjennomskuedet de levende demonene som er usynlige, umerkelige og ufattelige for byråkrater og universitetslærere, for politikere og statsministre, for tragedie-skjelene, demokratiske truerhvorfor de fleste antroposofar lar sin brodd ligge ubrukt, kanskje av overbevisning, og hvor truende han var overfor de destruktive kretene som forkorter hans liv, for å temme dem.

Når lektor Hansen har renset sin Bjørneboe-flet for «sjelleviss og tåkebabbel» og bolret seg fråt og meningless i et dusin kryptiske fremmedord (som heldigvis gjer hand

tekst til dels uforståelig) setter han i gang med å lovprise forfatterens opprør mot formynderstaten. I tilærmet Bjørneboe-stil raser han opp narkomatiske, asylsøkende, militær-pensionister, arbeidsløse, uferetrykte døde osv, som han tydeligvis har lest om i Dagbladets reportasjer.

Problemet er at han mangler trovridighet. Lektor Hansen har ingen giftig blikk bak sin oppansning av forfatterskapets grupper. Inntrykket av en uforsiktig, overbeskyttet akademisk pamp som har gått seg vill i ordbeknike klistrer seg for sterkt til leserens bevissthet. Som eterstatning for forstand eller visdom, hvor er lektor Hansen?

Hør ligger han imidlertid. Han har sittet på Oslo Kretsengsel for markotak? Har han vært eterstakt av politiet for boikott av verneplikt? Han har bodd

Plager med Bjerkemann

Tor Bjerkemann
kan mena hva han
vil om min epistol
«Dager med Bjørneboe».

Men når han nå for
en annan gang hevder
at artikkelen besto
av «rent sladder».

har han overtrådt
grensene for redelig
romantikk.

I motsetning til
Bjerkemann har jeg
selv opplevd kunn
skap om Bjørneboe
bofset i samband med TV-opp
taket på Vesterland.

Jeg gir mitt ord på
at det ikke har skjedd
er sann.

Eller har jeg
vondt for å forstå
dikters ettertan
ke skulde ta skade av
disse små erind
dringsbildene.

For meg utgjør de

ulovlig et fremmed land i ti å uten pass? Har han gatt skikklig sulten p.g.a. pengemangel? Har han blitt fysisk angrepet og traassert av politiet, helt oppfordret? Har han gatt ute arbeid, trygd eller bolig i Norge i lengden? Har han sett seg amnesti i et fremmed land?

Aldt dette har undertegnede opplevd, i tillegg til å ha vært både antroposof og anarkist i 30 år. Ifølge Rudolf Steiner er en teosof eller antroposof en «hjemles sjel», en menneske uten hjem i denne verden. Ifølge Hansen er vi en håndfull øksidentale besteborgere med Goethebytene i bokhyllene, arkitektene tegnede kjøkkenhager og reinkarnerte sjeler i garasjen. Med penger nok til å snobbe med arvørdig teknologi, ikke bare med mangfoldet kunnskaper om pliebens TV-hverdag.

Dersom gjentatte dager er en realitet, er vi alle reinkarnerte sjeler. Hva som foregår bør allikevel utdypes bedre. Personlig kan jeg godt tenke meg en kjøkkenhage og penger nok til å snobbe med, siden de fleste øksidentale besteborgere har bedre råd enn meg.

Lektor Hansen bør avstå fra skrivere om antroposof, som etter han har fått evne til å formynderstaten, som han pepte har ikke krevd. Det alltid krevd er svært svindelig. Å ville gjennomføre en antroposofisk istykke ved hjelp av vriavl om Janus-skit. Dersom vi i det hele tak skal bevare mysteriet om dikterens Janus-skit, må vi ikke løse bry-hysteri i den øksidentale besteborgere bokhyllen og mane fram et lite selskap fra Faust i André Bjerkess gjendiktning:

To sjeler bor det i mitt eget byst,
og de er skilt til mine dagers
ende.
Den ene henger som en suge-
kopp
kopp
med denne verden som den
heit begjær:
den annen henger seg fra støvet
opp
mot høyre aners himmelstærer.
Torje Straume

et naturlig supplement til selve fjernsynsintervjuet, som var langt mer nærliggende, men ikke passet uten kommentarer fra Bjerkemanns side.

Haagen Ringnes